

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Mgr. Danou Černovskou ve věci

žalobkyně: **L. H.**, narozená dne -
t. č. na adrese -
zastoupená advokátkou Mgr. Zuzanou Kratěnovou
sídlem Baškirská 1404/1, 101 00 Praha 10

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR, Odbor azylové a migrační politiky**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu ze dne 22. 8. 2017, č. j.: OAM-142/ZA-ZA11-VL11-2017

takto:

- I. Žaloba proti rozhodnutí žalovaného Ministerstva vnitra ČR, Odboru azylové a migrační politiky ze dne 22. 8. 2017, č. j.: OAM-142/ZA-ZA11-VL11-2017, se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou včas u Městského soudu v Praze se žalobkyně domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 8. 2017, č. j.: OAM-142/ZA-ZA11-VL11-2017, jímž nebyla žalobkyni udělena mezinárodní ochrana podle ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Shodu s prvopisem potvrzuje H. B.

2. Žalobkyně v žalobě namítala, že nebyl zjištěn skutkový stav věci, žalovaný nedbal, aby přijaté řešení odpovídalo okolnostem konkrétního případu a nešetřil oprávněné zájmy žalobkyně. Závěry o neudělení azylu nejsou správné, žalovaný vychází z obecných a tendenčních informací, žalobkyně žije léta mimo území Ukrajiny, nemá tam téměř žádné rodinné vazby, které navíc ochably, přítel a nezletilý syn narozený v Praze žijí v ČR. Závěr o neudělení azylu je chybný. Přestože má žalobkyně ve vlasti některé rodinné příslušníky, nebudou ji podporovat, jediné vazby má v ČR, k tomu měl žalovaný přihlédnout při posuzování humanitárního azylu; nelze po ní spravedlivě požadovat opuštění ČR, nezletilý syn i manžel mají v ČR trvalý pobyt. Nucení k tomu, aby žalobkyně realizovala rodinný život v zemi původu, je v rozporu s čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte, zájem dítěte je být se svou matkou v přijatelných podmínkách a s možností ekonomického zajištění.
3. Na základě výše uvedeného žalobkyně navrhla napadené rozhodnutí zrušit a vrátit věc žalovanému k dalšímu řízení.
4. Žalovaný se k žalobě vyjádřil, když po rekapitulaci dosavadního průběhu řízení a žalobních námitek vyslovil s žalobou nesouhlas. Napadené rozhodnutí netrpí nezákonností, byl zjištěn skutečný stav věci, případ byl posuzován ve všech souvislostech, žalovaný se zabýval všemi skutečnostmi, jež žalobkyně sdělila a opatřil si dostatečné podklady i objektivní údaje. Povinnost zjistit skutečný stav věci platí toliko ohledně důvodů, jež žalobkyně uvedla v průběhu správního řízení; během pohovoru mohla uvést vše potřebné, právo vyjádřit se k podkladům nevyužila. Žalobkynina žádost je podána účelově s cílem obejít správní vyhoštění. Ekonomické důvody nejsou azylově relevantní, rodinným vazbám byla v napadeném rozhodnutí věnována rozsáhlá pozornost, ale z tohoto důvodu nebylo možné mezinárodní ochranu žalobkyni udělit. Nezletilý syn i žalobkynin přítel jsou občané Ukrajiny a nezletilec nemá v ČR žádné vazby, proto mohou rozvíjet soukromý a rodinný život ve vlasti. V souvislosti s bezpečnostní situací nehrozí žalobkyni ve vlasti pronásledování ani skutečné nebezpečí vážné újmy. Žalobu navrhl žalovaný zamítnout.
5. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů ve smyslu ustanovení § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „SŘS“).
6. Soud ve věci rozhodl bez jednání, protože s tímto postupem vyslovili souhlas účastníci ve smyslu ustanovení § 51 odst. 1 SŘS.
7. Ze správního spisu bylo zjištěno, že žalobkyně, občanka Ukrajiny, poskytla dne 23. 2. 2017 údaje k žádosti o udělení mezinárodní ochrany v ČR. Uvedla, že je ukrajinské národnosti, náboženským vyznáním křesťanka (členka pravoslavné církve), ovládá ukrajinský jazyk a nedisponuje politickým přesvědčením; je rozvedená a má nezletilého syna, který má v ČR trvalý pobyt. Ve vlasti naposledy bydlela v B. v Zakarpatské oblasti. V ČR pobývá 10 let, naposledy se vrátila z vlasti dne 28. 4. 2015, a to mikrobusem přes Slovensko. O udělení mezinárodní ochrany dosud nežádala. Její zdravotní stav je normální, s ničím se neléčí. O mezinárodní ochranu žádá, protože byla vyhoštěna, pracovala na hotelu a chytily ji, měla povolení jen ke stavební práci, vízum již neměla platné, roku 2015 ji vyhostili, dvakrát se odvolala, přítel i dítě mají trvalý pobyt, chtěli by zůstat tady, na Ukrajině by s dítětem nezískala práci, její matka je nemocná a nemohla by se o dítě starat; proto žádá o azyl.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. B.

8. Během pohovoru vedeného dne 23. 2. 2017 žalobkyně dále uvedla, že v únoru 2007 přijela do ČR a celou dobu žije v Praze, v bytě 1 + 1 žije s přítelem, synem a otcem. Na Ukrajině žijí dvě sestry v B., žije tam též její nemocná matka, během pobytu v ČR navštěvovala vlast obvykle jedenkrát za rok, když byla matka v nemocnici, tak třikrát do roka, naposledy byla v zemi původu kvůli návštěvě matky v nemocnici. Matka má malý dům, bydlí tam i obě sestry se svými rodinami a dětmi. Na Ukrajině by neměla kde bydlet, v matčině domě je plno, má vlastní dům, ale jde pouze o hrubou stavbu bez dveří a oken, má tady přítele, chtěli by zůstat spolu, ve vlasti není práce. Nemá nikoho, kdo by se staral o dítě; přítel má v ČR práci. Přítel je občan Ukrajiny a má v ČR trvalý pobyt, do vlasti se též nechce vracet. Rodinu ve vlasti by o pomoc požádat nemohla, každý se stará sám o sebe. Práci by si nemohl najít ani přítel, už to zkoušeli roku 2015, byli tři týdny doma a stále to zkoušeli, ale trvalejší práci nenalezli. V případě návratu se obává rozpadu rodiny, přítel by zůstal tady, syn by zůstal bez otce.
9. Dne 21. 4. 2017 se žalobkyně mohla seznámit s podklady rozhodnutí, k úkonu se dostavila se svou obecnou zmocněnkyní. S podklady se žalobkyně stručně seznámila. Žalobkyně ani její obecná zmocněnkyně se na místě nechtěly vyjádřit k podkladům, navrhnout jejich doplnění, uvést nějaké další skutečnosti či informace ani se vyjádřit ke zdrojům informací a způsobu jejich využití. Deklarovaly, že se vyjádří a případně doloží další skutečnosti v dodatečné lhůtě. Žalovaný jim lhůtu poskytl, žalobkyně ani její obecná zmocněnkyně se však nijak nevyjádřily.
10. Dále soud přistoupil k vlastnímu posouzení žalobních námitek.
11. Důvody uvedené žalobkyní v žalobě nejsou skutečnostmi rozhodnými pro udělení azylu. Žalobkyně v podstatě odkazuje na své rodinné vazby v ČR a jejich nedostatek ve vlasti, tuto okolnost nelze podřadit pod žádný z důvodů pro udělení azylu dle ustanovení § 12 zákona o azylu. Žalobkyně netvrdila, že by mohla být ve vlasti pronásledována z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k sociální skupině nebo pro zastávání politických názorů. Argumentace pouze rodinnými vazbami nemůže obstát ani při zjišťování, zda jí ve vlasti hrozí skutečné nebezpečí vážné újmy ve smyslu ustanovení § 14a odst. 1, odst. 2 písm. a), b) či c) zákona o azylu.
12. Co se týká bezpečnostní situace v zemi původu, je významně zhoršena pouze ve dvou z 24 ukrajinských regionů. Žalobkyně ve vlasti žila v Zakarpatské oblasti, tedy na opačném konci rozsáhlé Ukrajiny, než kde probíhá relativně stabilizovaný ozbrojený konflikt. Kvůli bezpečnostním poměrům v zemi původu jí proto nelze udělit mezinárodní ochranu v žádné z jejích forem.
13. Kromě důvodů ekonomických, sociálních a rodinných žalobkyně žádné okolnosti v azylovém řízení neuváděla, proto nelze žalovanému vyčítat pořízení obecných, přitom ale komplexních, aktuálních, relevantních a objektivních zpráv o poměrech na Ukrajině. Považuje-li žalobkyně zprávy Úřadu Vysokého komisaře OSN pro lidská práva či renomovaných mezinárodních organizací jako Freedom House, Amnesty International a Human Rights Watch za tendenční, soud tento názor nesdílí.
14. Žalovaný nebagatelizoval skutečnosti sdělené žalobkyní, nýbrž je v napadeném rozhodnutí zkoumal vzhledem ke všem důvodům pro udělení mezinárodní ochrany a svůj závěr o jejich nenaplnění řádně odůvodnil.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. B.

15. Pokud jde o důvody hodné zvláštního zřetele ve smyslu ustanovení § 14 zákona o azylu, nejsou u žalobkyně dány. Případy, kdy lze humanitární azyl udělit, tzn. kdy jde o případ hodný zvláštního zřetele, stručně popsal NSS ve svém rozsudku ze dne 11. 3. 2004, č. j.: 2 Azs 8/2004 – 55: „*Smysl institutu humanitárního azylu lze spatřovat v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto patrně „nehumánní“ azyl neposkytnout. (...) Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na varianty, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu – sem lze příkladmo zařadit například udělování humanitárního azylu osobám zvláště těžce postiženým či zvláště těžce nemocným; nebo osobám přicházejícím z oblastí postižených významnou humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory – ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly.*“ Žalobkyně v žalobě argumentovala dlouhodobým pobytem v ČR, sociálními, ekonomickými a rodinnými vazbami, vztahem s přítelem a výchovou nezletilého syna. Zmíněné okolnosti se zcela míjí s důvody pro udělení humanitárního azylu. Ze správního spisu nevyplývalo nic, co by bylo srovnatelné se zvlášť těžkým postižením, zvlášť těžkou nemocí či významnou humanitární katastrofou. Ozbrojený konflikt probíhá pouze ve dvou z 24 oblastí Ukrajiny na východě země a žalobkyně neuváděla žádné zdravotní potíže sebe ani svých blízkých.
16. Vazby a vztahy žalobkyně nejsou důvodem pro udělení mezinárodní ochrany, ale primárně okolnostmi, jež mají být řešeny obecným cizineckým právem. Jde-li o žalobkynino právo na soukromý a rodinný život, nelze zcela rezignovat na otázku, zda jí v něm nebude v její vlasti bráněno, tj. zda odepření mezinárodní ochrany ob stojí ve světle tzv. extrateritoriálního účinku čl. 8 Úmluvy. V rozsudku ze dne 11. 6. 2009, č. j.: 9 Azs 5/2009 – 65, NSS uvedl: „*Ustanovení čl. 8 Úmluvy neukládá státu všeobecný závazek respektovat volbu dotčených osob ohledně země jejich společného pobytu, resp. napomáhat rozvíjení vztahů mezi nimi. Při stanovení rozsahu povinností státu je v tomto směru nutno zvážit okolnosti konkrétního případu (...) a v této souvislosti štrasburský soud bere v úvahu mimo jiné i případné extrateritoriální účinky čl. 8 Úmluvy, tedy otázku, do jaké míry je cizinci znemožněn jeho rodinný, případně soukromý život v jeho zemi původu a do jaké míry je přijímající stát právě z tohoto důvodu povinen umožnit mu přenést si svůj rodinný, resp. soukromý život na jeho území, a případně, zda je mu za tímto účelem povinen také udělit doplňkovou ochranu. Z judikatury Evropského soudu pro lidská práva přitom vyplývá, že podmínky pro spuštění extrateritoriálního účinku čl. 8 Úmluvy jsou velmi přísné (srov. rozsudek ze dne 6. 2. 2001 ve věci Bensaid proti Spojenému království, stížnost č. 44599/98).*“
17. Podle názoru soudu nevyplývá ze správního spisu žádná konkrétní okolnost, kvůli níž by odepření mezinárodní ochrany žalobkyni porušovalo čl. 8 Úmluvy ve smyslu jeho extrateritoriálního účinku. Naopak žalobkynin přítel a syn, oba občané Ukrajiny, s ní mohou žít ve vlasti. Soud dále připomíná, že podstatou práva na rodinný život ve smyslu čl. 8 Úmluvy je absence ingerence do privátní sféry osob ze strany zejm. veřejné moci. Předmětné ustanovení však nezakládá právo na pozitivní plnění ze strany státu, tj. pokud by žalobkynin přítel neměl zájem na Ukrajinu přesídlit, nemůže to bez dalšího jít k tíži žalovaného. V neposlední řadě je třeba upozornit na fakt, že žalobkyně mohla svůj pobyt v ČR legalizovat jinými právními prostředky, zejm. pořadem obecného cizineckého práva; dostala-li se žalobkyně do situace, kdy jí bylo uděleno správní vyhoštění, nemůže jí to být ku prospěchu v řízení o udělení mezinárodní ochrany.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. B.

18. Co se týká čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte, nedojde vycestováním žalobkyně k jeho porušení. Uvedené ustanovení zakotvuje zájem dítěte jako jedno z důležitých hledisek při rozhodování orgánů veřejné moci, nejedná se ovšem o zákonnou licenci absolutní přednosti dítěte za všech okolností. Pokud by ekonomické a sociální zájmy dítěte měly nezpochybnitelnou přednost ve všech případech, měli by na mezinárodní ochranu v podstatě automatický nárok téměř všichni nezletilí z chudších afrických, asijských či latinskoamerických zemí, což rozhodně nebylo záměrem signatářů úmluvy. Dítě, občan Ukrajiny, může předně vycestovat a usadit se na Ukrajině společně s žalobkyní, žalobkynin přítel a otec dítěte též disponuje ukrajinským občanstvím, žalobkyně má i ve srovnání s jinými ukrajinskými žadateli o mezinárodní ochranu příznivé perspektivy návratu do vlasti, jelikož má na západě země příbuzné a dokonce vlastní nemovitost, kterou může po nezbytných úpravách užívat k bydlení. Dítěti tak bude ve vlasti zajištěno dostatečné zázemí a oba rodiče se mohou přestěhovat společně s ním; vzhledem ke svému věku nemá dítě v ČR jiné než nejbližší rodinné vazby. Neblahý zdravotní stav dítěte žalobkyně nenamítala a ani nevyšel v řízení najevo. Žalovaný uvedeného článku Úmluvy o právech dítěte šetřil a v odůvodnění posuzoval i zájmy dítěte, avšak došel k závěru o jejich dostatečném zajištění v zemi původu, s čímž soud souhlasí.
19. Je nutno zdůraznit, že důvodem pro udělení doplňkové ochrany ve smyslu ustanovení § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu by musely být mezinárodní závazky ČR porušeny toliko žalobkyniným vycestováním, nikoliv až dlouhodobým zákazem pobytu. Podle názoru soudu by se muselo jednat o skutečně mimořádnou událost či situaci, aby pouhé vycestování porušilo čl. 8 Úmluvy či čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte. Žádnou takovou okolnost soud v případě žalobkyně ani jejího dítěte neshledal.
20. Soud dále nenalézá deficit v postupu žalovaného ani v žalobou napadeném rozhodnutí samotném, a to jak v odůvodnění, tak i výroku a poučení. Žalovaný dostatečně zjistil skutkový stav, přičemž přihlédl ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, a uspokojivým způsobem své rozhodnutí odůvodnil, přijaté řešení také odpovídalo okolnostem daného případu; žalovaný postupoval v souladu se zákony a ostatními předpisy, opatřil si dostatečné podklady pro rozhodnutí, zjistil všechny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu, pečlivě přihlížel ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, a provedl důkazy, které byly potřebné ke zjištění stavu věci. Při zjišťování skutkového stavu vycházel žalovaný např. ze Zprávy Úřadu Vysokého komisaře OSN pro lidská práva ze dne 9. 12. 2016, ze souhrnné Informace Odboru azylové a migrační politiky ze dne 24. 11. 2016 a z Informace Ministerstva zahraničních věcí ČR ze dne 3. 6. 2016; tyto údaje pochází dle názoru soudu z nezávislých zdrojů a jsou dostatečně objektivní. Shromážděné podklady jsou přílehlavé na poměry žalobkyně, např. údaje o bezpečnostních poměrech na Ukrajině představují způsobilý podklad pro posouzení, zda jsou u žalobkyně dány důvody pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany. Podkladům nelze upřít ani aktuálnost, žalovaný se snažil zajistit údaje, jež by nejlépe vystihovaly poměry ke dni vydání napadeného rozhodnutí; více se zaměřil na aktuálnost podkladů, jež se vztahovaly k žalobkyni uvedeným důvodům. Všemi zjištěnými okolnostmi se žalovaný ve svém rozhodnutí dostatečným způsobem objektivně zabýval a uspokojivě odůvodnil, proč se v případě žalobkyně nejedná o důvody pro udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný tak v žádném případě neporušil ustanovení § 2 odst. 1 a 3, § 3 (ve spojení s § 2 odst. 4), § 50 odst. 2, 3 a 4, § 52, § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „SŘ“) ani jiná ustanovení SŘ či jiných právních předpisů.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. B.

21. Ze všech výše uvedených důvodů soud žalobu podle ustanovení § 78 odst. 7 SŘS jako nedůvodnou zamítl.
22. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle ustanovení § 60 odst. 1 SŘS. Žalobkyně neměla ve věci úspěch, proto jí náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému náklady nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů ode dne jeho doručení při splnění podmínek § 103 odst. 1 SŘS kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu v Brně.

Stěžovatel v řízení o kasační stížnosti, pokud nemá vysokoškolské právnické vzdělání, musí být zastoupen advokátem podle § 105 odst. 2 SŘS.

Kasační stížnost směřující jen proti výrokům o nákladech řízení je nepřípustná.

Praha 21. září 2018

Mgr. Dana Černovská v.r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje H. B.